

[Alfred Jensen.]

steder måtte gå ned i indtægt derved, at der blev pålagt dem større pensionsbidrag, uden at de fik nogen lønmæssig godtgørelse herfor. Jeg kunne ønske at vide, om der er sket nogen ændring i dette forhold, siden vi i foråret behandlede disse lovforslag.

Ministeren fremhæver udgiftsforøgelsen som følge af folkepensionsordningen og understreger stigningen på de 225 mill. kr. — hvis man ser bort fra pensionsbidraget, drejer det sig om 360 mill. kr. Jeg gør opmærksom på, at stigningen ikke udelukkende skyldes folkepensionsordningens gennemførelse, men også pristalsreguleringerne og den vækst, der har været i antallet af folkepensionister, og som jo i alle tilfælde ville have fundet sted. Når man tager i betragtning, at staten ikke ofrer så meget på de ældre og udslidte medborgere, som den ofrer på militæret, er der virkelig ingen anledning til overraskelse og ej heller til funderinger over, om der skal holdes igen her. Egentlig burde beløbet jo have været højere. Jeg tænker her på urimeligheden i, at aldersgrænsen fra 1. april 1959, altså fra det kommende finansårs første dag, sættes op til 66 år. Det betyder jo, at der bliver 12 mill. kr. mindre til vore ældre medborgere i det kommende finansår. Hvis man havde fulgt vort forslag om at fastholde 65 års grænsen — det kan nås endnu, eftersom forslaget ligger i udvalg — ville vore ældre medborgere altså have haft 12 mill. kr. mere til rådighed. Her har vi et ganske godt udtryk for, hvad stramningen egentlig betyder, og man kan vel nok sige, at denne stramning virker anstødelig, fordi den rammer veltjente og udslidte medborgere, der ikke er i stand til at klare sig selv eller har vanskeligt ved det.

Der er sat store beløb af til forbedring af skolevæsen og uddannelse og ligeledes store beløb til forskning og videnskabeligt arbejde. Det skal ikke møde modstand fra vor side, vi kan tværtimod støtte det og give tilslutning dertil. Der kan faktisk ikke ret let ydes for meget på dette område. Til trods for, at det er store beløb, der her er tale om, må man alligevel regne med, at der bliver mangel på alle områder; skoler og undervisningsanstalter vil næppe findes i tilstrækkeligt omfang, og det vil sige, at vi fortsat kommer til at hinke bagefter.

I sin fremsættelsestale tillagde finansministeren det stor betydning, at der åbnes videst mulig adgang for de store årgange til at skaffe sig uddannelse. Skal dette opnås, tror jeg man bliver nødt til at sætte tempoet op; i modsat fald vil det ikke lykkes os at give dem de muligheder, der her stilles i udsigt.

I denne forbindelse må det også være berettiget at rejse spørgsmålet om den faglige uddannelse. Adskillige unge har tusind besværligheder ved at finde frem til en arbejdsplads. Besværlighederne består også deri, at der af arbejdsgiveren stilles ekstraordinære krav til foruddannelse, krav, som man ikke tidligere stod over for; da kunne man klare sig med en almindelig skoleuddannelse. Nu kræves der, eller i hvert fald der spørges efter, om man har mellem-skoleeksamen, og de, der har realeksamen, bliver foretrukket, når det drejer sig om at få adgang til at lære et håndværk. Det kan ikke være rimeligt, at de, der ikke har nogen eksamen, uden videre skal gå ind i de ufaglærtes rækker, men sådan er det jo snart ved at være. Ikke fordi der er noget nedsættende heri, de ufaglærtes arbejde er lige så samfundsnyttigt som andet arbejde, og det kan også give udøveren sit udkomme. Det er i hvert fald et faktum, at omkring halvdelen af landets arbejdere er beskæftiget ved arbejde, hvortil der ikke stilles krav om en håndværksmæssig uddannelse. Man kommer imidlertid ikke uden om, at den, der har lært et fag, trods alt er bedre stillet, har større muligheder for at få beskæftigelse og større muligheder for at få god beskæftigelse end den, der ikke har lært et fag. Derfor må der sikres alle unge en uddannelse. Hvis der er mangel på lærepladser, må der ved samfundets foranstaltning oprettes fagskoler, hvor de, der ikke kommer ind i erhvervslivet, kan få en uddannelse, der giver dem mulighed for at komme ind i et eller andet håndværksfag.

Det kan måske også være berettiget at minde om, at der endnu er langt igen, før lærlingelovens løfte om dagskoler bliver indfriet.

Finansministeren giver i fremsættelsestalen udtryk for, at den nuværende beskæftigelsessituation er tilfredsstillende. Jeg deler ikke denne opfattelse. Da vi sidste år havde en gennemsnitlig årsledighed på omkring